

ШЫН

СЭКП-нин Тыва обкомунун болгаш Кызыл хооркомунун,
Тыва АССР-нин Дээди Совединин органы

1925 чылда
үндүлүттүнген

1962 ч.
ДЕКАБРЬ
11

ВТОРНИЙ
290 (6387).

Өртөө 2 көп.

ССРЭ-нин Дээди Совединин сессиязы бодунун ажылынын эгелээн

ССРЭ-нин Дээди Совединин алдыгы чыылдазынын ийги сессиязы бодунун ажылын декабрь 10-да Кремльде эгелээн.

Националдар Совединин хуралы Кремльдин Улут ордузунга эртенгинин 10 шакта ажыттынган. Оон-биле кады Эвилелдин Совединин депутаттары Кремль театрының залына чыылган, Палаталарның тус-тус

хуралдарына хүн айтырын болгаш сессиянын ажылынын чурумун чагыс үн-биле бадылаан.

ССРЭ-нин Дээди Совединин алдыгы чыылдазынын ийги сессиязы хүн айтырына дараазында айтырларны кириген:

1. 1963 чылда ССРЭ-нин улус ажыл-агыйын хөгжүдеринин күрүнө планынын дугайы.

2. 1963 чылда күрүнө бюджетинин дугайы болгаш 1961 чылда күрүнө бюджетинин күүселдезинин дугайы.

3. ССРЭ-нин Дээди Совединин Чарлыктарын бадылау дугайы.

4. Делегейинин амгы байдалы болгаш Совет Эвилелинин даштыкы политказы.

Пленумнун шиитлири боттанылгада

Бөгүннүң чугула айтырыбы

СЭКП Төп Комитетинин ноябрь Пленуму бистин партианын төгүзүмүгө база бир алдарлыг черин дурум өзүгээр ээлээр. Ажыл-агый, культура тургузуушунун ууртунун, эң ылаңгыя партиийи ууртулганы моон сонгаар улам экижидер талазы-биле Пленумнун шиитлиринин уур-дузазы аажок улуг. Партиийи ууртулганы бугурумге чокушаладырын эргемок чугулазын Владимир Ильич Ленин өөредип чораз.

СЭКП обкомунун чоокта чаа болуп эртен дөрткү пленуму СЭКП ТН-ның ноябрь Пленумунун түнелдери болгаш Тыванын партия организациязынын соругаларынын дугайында айтырымны чугулашкыш бо талазы-биле тускай донтоалды хүлээп алган. Бистин республиканын онзагай байдалын өөренип көргөш, улус ажыл-агыйынын экономиказынга улетпүрүнүң бот-деңизин улуг эвес черин ээлеп турар болганда партианын болгаш совет органдарынын организациязын хөгжүрүмгө үндөзүн өскүрүлгелер кылбас деп пленум шиитпир-лаз.

Ол ышкаш колхозтарның болгаш совхозтарның деңсизээр талазы-биле тарзымнын барымдалааш база оларны оперативтик ууртуун хандарына оон-биле холбашан бергелерин өөренип көргөш колхоз-совхоз бугурулгезинин Тес-Хем эргаленин немей тургус-наш, анза Тес-Хем, Эрзин, Увур районнарын ажыл-агыйларын болгаш Каз-Хем районунун «Тере-Хөл» колхозун хамаарыштыр дээр. Эрзин районну болгаш «Тере-Хөл» колхозу Тес-Хем району катыштырарын, Бай-Тайга районунун Барыш-Хемчик району катнаш ону Барыш-Хемчик район кылдыр адаарын болгаш еске-даа чамдык айтырларын СЭКП обкомунун пленуму шиитпир-лаз.

СЭКП ТН-ның ноябрь Пленумунун материалдарын, бугу чуртта ышкаш, бистин республиканын ажылчы чоннары калбаз-биле танылып, изим-биле дөткөп, чулдузгуну турар. Ноябрь Пленумунун шиитпирин кижи бүрүзүгө чедир хааныз-биле тайылбырлаарын чер болганга организациялар партия райкомдарынын, эге организацияларынын ам эң чугула соругаларынын бирээзи болгаш бөгүннүң чугула айтырымы болуп турар. Бо ажыл бистин республикада чаа-ла эгелер турар.

СЭКП обкомунун пропаганда болгаш агитация кирилди про-группаларын организациян четчелээс районнары үндүргүзүлз, ре-спубликада элзэн хей библиотекалар, клубтар ноябрь Пленумунун шиитпиринге хамаарышкан материалдарын, номнарның делгел-гезин болгаш стемдигерин организациястаан.

Бо дээрже ажылчы чоннарын ортузунга моон сонгаар чорудар тайылбыр-массалыг улуг ажылдың чүгө эгези. Ноябрь Пленумунун материалдарын партия чырыдышкынынын четкинини бугу кичилдеринге бирги ээлчеге хааныз-биле өөренирин СЭКП Төп Комитети бугу партия организацияларынга сумалар турар.

Бо ажылда четтештер база илереп турар. Ажылчынар ортузунга таныдылга ажылын, ылаңгыя СЭКП ТН-ның ноябрь Пленумунун материалдарын пропагандалаарын чедир үнелесейн турарын Ак-Довураатка «Даг-дугу» комбинат туудуна парком секретары эш Чешуин көргүскен. Хамын укур пленумун дугайында митингилер, хуралдар кылырында эвес, а херек кырында ажылдаарында деп эш Чешуин амы-биле шуут шын эвес чугулаал турар. Пленумнун материалдарын таныштырбайн тургаш ону күөсөдиринче ажылчы-нары эш Чешуин канчал organization деп турары билдинмес. Ында НПП-ге (парторгу эш Дамдыч-оол) ноябрь 27-де Пленум ма-териалдарынын дугайында илетил кылыры-биле хурал чарлаарга 600 хире ажылчылардан чүгө 20 кижи иелген, ычангаш хурал болбаш. Чугула ажылды чедир үнелесейн турар чорутун багыт түнелди ол-дур. Бо фактыдан СЭКП Барыш-Хемчик райкому, оон бөрүзү чогуур түнелди үндүрер умурул.

Лекцияларын колдуунда районнар, колхозтар, совхозтар төпте-ринге номчааш, эки-ле дээрже формаларга, салбырларга барып аш-лаш-биле номчуп назар шын эвес пратиканы буруу шавар ай эл-келген. СЭКП ТН-ның ноябрь Пленумунун шиитпирин аяктап чурт-тап тураларга, малчынарның кижи бүрүзүгө чедир тайылбырла-тынган турар умурул. Ычангаш төлөздө бо ажылга районнарда, колхозтарда, совхозтарда лекторлар бөлүктөрүнүн кижигүнери ки-жи бүрүзү эң-не идепкейлик киржир херек.

Ол ышкаш бо Пленумунун материалдарын ажылчы чонга та-ныштырарын чер-чедир ажыл-иштин амгы чоруп турар байдалы-биле шуут холбаштырып, ажыл-агый болгаш культура тургузуушуну-нун айтырыгында бар четтештерин дораан ууттаарынын то-догой хамчегерин ол-ла черлеринге алдынган турар умурул. Ол болза СЭКП ТН-ның ноябрь Пленумунун донтоалын күөсөдиринге тодогой базым болур.

Москва чоогунда совхозтун ажылдакчыларынга чүректин ханызындан байыр чедиришкени

Эш Н. С. Хрушев Москва чоогунда Ленин атыг совхозтун ажылдакчы-ларынга чааа чорудуп, сад-чимс ажылынын хөгжүлдезинде чедиш-кинери-биле холбаштыр коллектив-ке чүректин ханызындан байыр чедирген. Совхоз гектар бүрүзүндө 96 центнер яблоку болгаш груша-ны, 74 центнер кызырак-каты ал-ган. Бо дээрже Москва чоогунга эки дүжүт-тур.

Сад-чимс ажылын сүткүр мал ажылы-биле силерин билдирин-биле дүжүтүрүп, Москвага фруктуларын, каты болгаш сүт продуктуларын бе-риш турарына лайгамчык-тыр деп Н. С. Хрушев демделген.

Бистин улуска көдөз ажыл-агый продуктуларынын элекчилерин тур-

(СЭТА).

ТАНГАНЬКАНЫҢ УЛУЗУНГА БАЙЫР ЧЕДИРИШКИНИ

Эштер Н. С. Хрушев биле Л. И. Брежнев Танганьика Республиканың президенти Юлиус Камбарамба Ньерере телеграмма чорудуп, ол африка чуртту республика кылдыр чарлааны-биле холбаштыр Танганьика-нын улусунга чүректин ханызын-дан байыр чедиришкенин бил-гаш ан дээр күзөлдери дамчыткан.

Бүрүн-де эргенин, тускай догу-нашкынын хүндүлөп көөртүн бол-

гаш бот-бодунун иштиги херекте-ринге холгаарлашканын бедик принциптеринге үндөмүлүктүнген со-вет-танганьика харылаалар бистин улустарын чаагай чорутууга, бугу делегейде тайбынын быжылдары-ның эрге-ажыктарына моон сонгаар-да чедишкенин хөгжүр дээрзин-ге идегелди телеграммда илергейт-турар.

(СЭТА).

Россиянын партия организацияларында

Крайларда, областтарда болгаш ав-тономнуг республикаларда партия-нын областтар болгаш крайлар коми-теттеринин пленумнары уругу-чүлөп турар. СЭКП ТН-ның ноябрь Плену-мунун шиитпирлеринин үнгени-биле-холабаштыр партия организациялары-нын соругаларын ол пленумнарда чугулашкыш турар.

Партиянын Краснояр крайкомуну-нун пленумунга крайкомун ийи орг-бюроларын тургускан. Оргбюролар-нын даргаларына солгунтурганыр болза: улетпүр бугурулгө талазы-биле Краснояр хооруксунун дарга-зы А. И. Казанов, көдөз ажыл-агый бугурулгезинин талазы-биле—СЭКП-нин крайкомунун бирги секретары Г. И. Воробьев.

Партиянын Воронеж обкомунун пленумунга оргбюроларын даргаларына солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — СЭКП обкомунун секретары Р. Г. Косоплеткин, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле—СЭКП обкомунун бирги секретары С. Д. Хитров.

Партиянын Ярослав обкомунун пленумунга оргбюроларын даргалары-на солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—СЭКП Ярослав обкомунун бирги секретары Ф. И. Лопченко, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле—партия обкомунун секретары В. Ф. Торопов.

СЭКП Башкир обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун секретары Г. Ф. Шафиков, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары З. Н. Нуриев.

Партиянын Дагестан обкомунун пленумунга оргбюроларын даргалары-на солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—СЭКП обкомунун ийги секретары П. В. Ко-ротков, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — обкомунун ийги секретары А. Д. Данилов.

СЭКП-нин Калинин обкомунун пленумунга оргбюроларын даргалары-на солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун ийги секретары Х. П. Немцов, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары Н. Г. Корытков.

СЭКП-нин Пермь обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—партия обкомунун бирги секретары К. И. Галашин, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле—Пермь обкомунун секретары М. А. Смирнов.

СЭКП Марий обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — обкомунун бирги секретары Г. С. Павлов.

СЭКП-нин Киров обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — партиянын Киров хооркомунун бирги секретары П. Г. Добродомов, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — СЭКП обкомунун бирги секретары Б. Ф. Петухов.

СЭКП-нин Владимир обкомунун пленумунга оргбюроларын даргалары-на солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—СЭКП обкомунун ийги секретары А. И. Коба-ков, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары М. А. Пономарев.

СЭКП-нин Чуваш обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун ийги секретары Х. П. Немцов, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары Н. Г. Корытков.

СЭКП-нин Ульянов обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—партия обкомунун бирги секретары К. И. Галашин, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле—СЭКП обкомунун секретары М. А. Смирнов.

СЭКП-нин Киров обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — партиянын Киров хооркомунун бирги секретары П. Г. Добродомов, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — СЭКП обкомунун бирги секретары Б. Ф. Петухов.

СЭКП-нин Владимир обкомунун пленумунга оргбюроларын даргалары-на солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—СЭКП обкомунун ийги секретары А. И. Коба-ков, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары М. А. Пономарев.

СЭКП-нин Ульянов обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—партия обкомунун ийги секретары Х. П. Немцов, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары Н. Г. Корытков.

СЭКП-нин Пермь обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—партия обкомунун бирги секретары К. И. Галашин, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле—Пермь обкомунун секретары М. А. Смирнов.

СЭКП Марий обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — обкомунун бирги секретары Г. С. Павлов.

СЭКП-нин Киров обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — партиянын Киров хооркомунун бирги секретары П. Г. Добродомов, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — СЭКП обкомунун бирги секретары Б. Ф. Петухов.

СЭКП-нин Владимир обкомунун пленумунга оргбюроларын даргалары-на солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—СЭКП обкомунун ийги секретары А. И. Коба-ков, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары М. А. Пономарев.

СЭКП-нин Чуваш обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун ийги секретары Х. П. Немцов, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары Н. Г. Корытков.

СЭКП-нин Ульянов обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—СЭКП обкомунун ийги секретары А. И. Коба-ков, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары М. А. Пономарев.

СЭКП-нин Киров обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — партиянын Киров хооркомунун бирги секретары П. Г. Добродомов, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — СЭКП обкомунун бирги секретары Б. Ф. Петухов.

СЭКП-нин Владимир обкомунун пленумунга оргбюроларын даргалары-на солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—СЭКП обкомунун ийги секретары А. И. Коба-ков, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары М. А. Пономарев.

СЭКП-нин Чуваш обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун ийги секретары Х. П. Немцов, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары Н. Г. Корытков.

СЭКП-нин Ульянов обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—СЭКП обкомунун ийги секретары А. И. Коба-ков, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары М. А. Пономарев.

СЭКП-нин Киров обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — партиянын Киров хооркомунун бирги секретары П. Г. Добродомов, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — СЭКП обкомунун бирги секретары Б. Ф. Петухов.

СЭКП-нин Владимир обкомунун пленумунга оргбюроларын даргалары-на солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—СЭКП обкомунун ийги секретары А. И. Коба-ков, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары М. А. Пономарев.

СЭКП-нин Чуваш обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун ийги секретары Х. П. Немцов, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары Н. Г. Корытков.

СЭКП-нин Ульянов обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—СЭКП обкомунун ийги секретары А. И. Коба-ков, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары М. А. Пономарев.

СЭКП-нин Ульянов обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргалары-на солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—СЭКП обкомунун ийги секретары А. И. Коба-ков, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары М. А. Пономарев.

СЭКП-нин Пермь обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—партия обкомунун бирги секретары К. И. Галашин, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле—Пермь обкомунун секретары М. А. Смирнов.

СЭКП Марий обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — обкомунун бирги секретары Г. С. Павлов.

СЭКП-нин Киров обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — партиянын Киров хооркомунун бирги секретары П. Г. Добродомов, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — СЭКП обкомунун бирги секретары Б. Ф. Петухов.

СЭКП-нин Владимир обкомунун пленумунга оргбюроларын даргалары-на солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—СЭКП обкомунун ийги секретары А. И. Коба-ков, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары М. А. Пономарев.

СЭКП-нин Чуваш обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун ийги секретары Х. П. Немцов, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары Н. Г. Корытков.

СЭКП-нин Ульянов обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—СЭКП обкомунун ийги секретары А. И. Коба-ков, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары М. А. Пономарев.

СЭКП-нин Киров обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — партиянын Киров хооркомунун бирги секретары П. Г. Добродомов, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — СЭКП обкомунун бирги секретары Б. Ф. Петухов.

СЭКП-нин Владимир обкомунун пленумунга оргбюроларын даргалары-на солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—СЭКП обкомунун ийги секретары А. И. Коба-ков, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары М. А. Пономарев.

СЭКП-нин Чуваш обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун ийги секретары Х. П. Немцов, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары Н. Г. Корытков.

СЭКП-нин Ульянов обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—СЭКП обкомунун ийги секретары А. И. Коба-ков, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары М. А. Пономарев.

СЭКП-нин Киров обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — партиянын Киров хооркомунун бирги секретары П. Г. Добродомов, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — СЭКП обкомунун бирги секретары Б. Ф. Петухов.

СЭКП-нин Владимир обкомунун пленумунга оргбюроларын даргалары-на солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—СЭКП обкомунун ийги секретары А. И. Коба-ков, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары М. А. Пономарев.

СЭКП-нин Чуваш обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун ийги секретары Х. П. Немцов, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары Н. Г. Корытков.

СЭКП-нин Ульянов обкомунун плену-мунга оргбюроларын даргаларын солгунтурганыр: улетпүр бугу-рулгенин улетпүр талазы-биле—СЭКП обкомунун ийги секретары А. И. Коба-ков, көдөз ажыл-агый бугу-рулгезин улетпүр талазы-биле — партия обкомунун бирги секретары М. А. Пономарев.

Бедик шынарлыг продукция дээш

Чаа бажынын тууду доозулган, олче чурттакчылар көжүп кирген, чааанчык стел кылып каан, дараа-нычы тон дааран каан, механизатор трактор сепкен каан... Улут-даа, биче-даа бол, кылдыг факт бугу-рут хай-инижи кижиктерин байдытп турар. Иччалажак хамыг укур про-дукцияны чүгө кылып бугу-рут каарында эвес, а ону канчаар кыл-гаанында.

Бугурулгенин цегинге кылып каан, колхозтун азы совхозтун шад-деринге тарып өстүргөн продукция чонун хергелдин канчаар ханды-рып турарын барымдалааш оон шы-нарын тодардыр, ону кылды бугу-рут кижинин арын-туруу калдыгыл дээрин көр алаар. Продукцияны кыда хайну бугу-рут үндүрүп, оон-биле планын чеже-даа хууга ажыр күөсөдир болур. Бир эвес продук-ция кууду шынарыг, кижилерин хергелдин хандырын шыдаас бол-за, оон саны чеже-даа хей бол ажы-биче, ону кылдырыг чарыгдаттын-ган күш-ажыл халаас барган деп чу-галап болур. Чижээ, механизатор кижиге тракторну сепкен атыг бол-луп

«Кубань» совхозта

ӨӨРЕДИЛГЕ

Ажылдавышаап тургаш

«УТКА 25 чылы» совхозтун Ак-Турут салбырында кежээки шко- ла ачылган. Неделанын вторник, четверг санинда кичээлдөр, ол шко- ланын дыйнакчылары ам алдан ажыг киж.

Будурууге ажылдавышаап өөренир ол школада трактористер, ком- байнерлер болгаш чолаачылардан аңгыда, хову бригадаларын кезигүне- ри база заара туттуган. Олар агротехниканын кол, бодуун, билиглерин база өөренип турар.

Техникти өөредилгени башкыларынга билин шырак, ажылы дур- жулгалыг аштырылгалаан. Чижээ, чолаачы талазы-биле ийги класс- тыг чолаачы эш Н. Самбуу, трактор болгаш комбайн талазы-биле хов- чун механикатор эш Д. Холтук, оон-даа өске.

М. ВЛЧЕИ-ООЛ.

Баян-Колда

Улут-Хем районда «Х Улут хурал» колхозунун төвүндө тодаргай эконо- мика болгаш кедээ ажыл-агый машиналарын өөрениринин бөлүмнөри- де 25 киж октябрь айда-ла өөренип киришкен. Тодаргай экономика өө- ренир бөлүмүнү колхоз даргазы В. С. Тойлут-оол болгаш агроном Ф. С. Сопудай олар башкылап турар. Кедээ ажыл-агый машиналарын өө- ренир бөлүмүнүн кичээлдерин механик Д. Абрег, А. Тас-оол олар эки эрти- рип турарлар. Бо бөлүмдө колхозтун удурутур ажылдакчылары, школа директору даш оон-даа өске аштыр база өөренип эгелен. Ук бөлүмүнүн кичээлдерин неделада ийн катап доктаамал эртип турар.

Ол-ла кедээ Советтин Кара-Тал суурунда болгаш Оттук-Даш сүт-ба- раан фермазында аграр политика бөлүмүн пропагандастер, Кыргыс Ким- оол (Кара-Талда), Павел Биче-кис (Оттук-Дашта) кичээлдерин белик денкилдиг чорудуп келгениер. Ол бөлүмүнүн шунту 35 киж бар.

Ол ишкеш Баян-Кол суурунда өмөлдөгө болгаш школа башкыларын аграр политика бөлүмү эки ачылдап турар. Оон удурутукчуз башкы Н. Г. Абрамова.

Баян-Колда аныктарын кежээки школазында 6—10 класстарда 34 киж хаара туттуган. Школянын директору Н. Г. Абрамова өөредилге программанын долу, шыналыг доозары даш ажылды күшөлдирген. Оон түнөндө өөредилге эки чоруп турар. Илангы 7-ги класста чолаачы Дуктураа Дагдадай, тракторист Сат Ширин-оол, 8-ки класста Клара Амрита, Нина Кульева кичээлдерге үргүлчү кээп, эки өөренип турарлар. Н. БААЗАН.

ТРАКТОРИСТЕР КУРУЗУ АЖЫТТЫНГАН

«Сельхозтехника» каттыжымшыкынын Шагаан-Арыг салбыры дарт ай хуусаалыг трактористер курузун ачтыкан. Улут-Хем районун колхозтар- ын болгаш совхозтарындын ийн 16 киж өөренип турар.

Мон-биле калы районун колхозтарында болгаш совхозтарында кедээ ажыл-агый техникаларын өөренир бөлүмүнүн база организастваттыган. Бо чорук механикатор кадрларын билин улам бедидирген, ол талазы- биле негелдени хандырынткан улут ужу-дузалам.

Биске база тургу дег

Механизатор мергежилге бүтү-нитиниңиң массалыг өөредилгезинче бистик мал семирттир «Тыва» совхозуна кичээлге салдырмаан. Совхозтун кол инженер эш А. И. Поминов «Мындыг өөредилгени биске база орга- низаствар бис» деп алаап турган. Амгы үеде өске чөлдө өөредилге эге- лей берген, а бисте ам-даа сураг. Өөренирин күзгөр кижилер бие- те кайы хей. Хамык ужу чүдө дие, совхозтун удурутукчуларын бол- гаш тускай эртемнигдерин чамдызы «Тыва» дээрде мал семирттир сов- хоз-ла болгай, а хей механикатор черек чок дээр төнгө аныканында бо- луп турар. Шынында бистик совхоз тарза база тарып, ону күрүмгө ду- жаап, мал чөлдө херегап турар болгай. Механизатор кадрлар чүте ха- рек чок болуру?

Совхозтун кол агроному эш Поминов, кол инженер эш Семис-оол бол- гаш бодуун ажылгына мергежил трактористер, комбайнерлер бо ажылды башкарып болур аргалыг турган. Ол чугула ажылче кичээлге салбаань жомудангыч.

С. КУУЛАР.

Коммунистг идеяг чорукка болгаш моралыг өөреникчилерин кижизиндерге «Нитиле эртемниң» ролу онаа улут. Чаа эртем болза школарын болгаш техникумдарын доозуп үнүкчүлөргө марксизм-ленинизмге болгаш ийги эртемгерге үндөлдөш эртем- ниг мировоззрения, күш-ажылды ханчы-биле күндөп көр чорукту хевирээр сорулгагы.

Амгы үеде «Нитиле эртемниң» талазы-биле өөредилге про- граммазы болгаш методиктиг удурутуктар үнгөн. Бо эртемниң та- лазы-биле өөредилге ному база бедеткен.

Чаа эртемни чедикчилерин башкыларын хандыры — башкы- ларын, өөредилге чөлдөргө болгаш улус өөредилгезинин орга- нарын удурутукчуларын политиктиг чугула сорулгазы болур.

ЧЫЛ ПЛАНЫН КҮҮСЕДИР ДЭЭШ

«Кедээ тудуг» тудуг-монтаж эргелелин Шагаан-Арыг сал- бырынын тудугчулары чыл пла- нын чедикчилерин доозары даш социалистг чарышты калбартып, бедиктен хулаалгелерин алгаш күженишкенин ачылдап турар.

Эш Агбаан удурткан ийн ке- зикчилеринин бөлүү тудуг учас- тогун ийн-биле үзүктөл чок хан- дырып турар.

Эш Агбаан-болга удурткан бөлүк «Улут-Хал» совхозтун Сенекте 200 ийк кирер кажаанын ту- дуун доозуп турар.

Ол ишкеш Чаа-Хөдө, «УТКА 25 чылы» совхозтун Арыг- Уурунде, Арыг-Бажында, Хайы- раканда тудугчулар база эки ачылдап турар.

Б. МИХАЙЛОВ. Улут-Хем район.

ХАВАН АЖААКЧЫЗЫНДА

Оржак Самданович Бопун 1961 чылдың ноябрь айга чедир төрөн колхозтун даргаынап ачылдап тур- ган. Ол, колхозтун экономиказынга улут ужу-дузалам хаван өстүрер ажылга бодуун күзөлдө-биле ачыл- дап кирген.

Баштайгы үеде ол 49 хаванын хүлээп алган. Оларны эки ажаап, кемгерилгенин ийн таарыштырып келгенинде чаа ачылда багай аяас көргүзүлгө болган. Чылдың эге- линде ол, кол хаван бүрүзүндө тос, дунгуш хаван бүрүзүндө алды хаван оолдарын камгалап алыр хулаал- гени алган. Оржак Самданович ая- заан сөөгүнө төлөтүп өз бөлүп шы- даан. Он айларда бир кал төртүр хавандан-на он хаван огулун, дун- гуш хавандан-на алды хаван огулун менди доруктуруп алыр аргалыг болган.

Ийдиң аяны-биле эш Бопун чыл дургузунда 49 хаванын 138 баш че- дир өстүргөн. Оон-биле чөлдөстө- дир ол чайгы семитиге үзүндө ха- ван бүрүзүндө хонукта ортума-би-

ле 800—1000 грамм чедир немелде делгенин ап турганмын күрүмгө беш тонна хаван эйин саткан.

Эш Бопун хаван ажылында му- накчы дуржулаганын ийигеини ала- рынче кичээлгенин улаандырып кел- ген. Хаван фермазын Херемечиден көжүргөш, колхоз төвүндө бир ки- лометр хире—Кара-Булу деп чөрдө тургускан. Апаа мурунда турган эрги кажааны чылгалап, септөө келеткай улап алган. Чөм хайыды- рып белекээр тускай аргал, хаван чүз, эмгээр чөлдөргө тускайлап кылырынга ол бодуун кызымактыг, туттушур чөртүн көргөсөн. Амгы үеде оон кажааны чылгаш, арыг-сидиг болгаш электри чырыл ийн кир- ген.

Колхоз 1963 чылда чүтлө хаван өстүреринин күсөлдө-биле 92 тонна элти күрүмгө садарын көрүп ту- рар. Ол хулаалгенин күжөргөнгө эш Бопунун улут база кирер.

О. АРАКЧАА. Чөөн-Хемчик, Ленин атыг колхоз.

ЧЕДИ ЧЫЛДЫН ТУДУНДА Мергежилдиг бригадир

Мокураш 1958 чылда «Тыва даг- дуг» комбинат тузуна ачылдап кирген. Баштай ону чугай өртөдир бригаданын бригадиринге томуйлаан. Ол ажылчылар ортузунга күш-ажылдын салгыла-чорумун экижи- дил, оларны ажылга ийн организа- ства шыдаан. Ийнчанга ону тудугу бригаданын бригадиринге томуйлаан. Удалаанда ол бригада база мунак- чыларын бирөөзинге санаттыра берген.

Ам Мокураштын бригаданы фаб- рика тузуна чазаныкчы-бетонлак- чы ажылдарын чедикчилерин кү- сөтпешпаан, киж бурзу кандыг-бир

Мурнакчы

«Тыва даг-дуг» комбинат ту- дуна Сарылар Ура-Базынын удурутуп турар чазаныкчы-бетонлак- чылар бригаданы ол улут коллектив- те аадаржып турар. Ол бригада бот- орулга-чарыгалыг ажылдарын че- дил ап, хей туугу материалдарын камнап алган.

Бригада кезигүнери 18 чурт- тала бажынарнын, 280 уруглар турар аялыни, 120 орунуг эмел- генин, 520 киж өөренип үш катт школангын фундаментиң салып дооскан.

Ам тудугчулар киж бурзуу пландан ажыр 300 рубльды ачыл- дап кылдыр, планда күндүгөн бүтү тудугларын таваан салырын ху- саа бетинде доозар деп бедиктен хү- лээлгелерин алганар.

М. МАРГЫС-ООЛ.

АНЫЯК БЫЗАНЧЫЛАР БРИГАДАЗЫ

В. Шаталов удурткан бызанчылар бригаданы «Тыва даг-дуг» тудуг эргелелинде база бир мурнакчы бри- гаданын бирөөзи. Ол бригада кол- дуунда-ла аныктардан тургустунган. Бригаданын бүтү кезигүнери ажыл дөндө чөлдө дыка кызымак. Ай са- нында-ла будуруге планын 150 — 180 хуу күсөлдиг келген. СЭКП ТК- нын ноябрь Пленумунга Н. С. Хрушчевтин илеткел-биле база Плену- мин материалдары-биле бригада танышкан, ачылда бар чамдык чөп- теринин уузулуп, мон солгаар кан- чаар ажылдарын тодаргай шит- тирин, сорулгадарын салганар.

Монгуш Комбу «Тыва даг-дуг» тудуунга оң эгезиндег тура-ла ачылдап кирген, оңаа краковичк тускай эртемни ол чедип алган. Оң машиназы тудугчуларын херектиг мате- риалдар-биле үзүктөл чокка хандырып турар.

ЧУРУКТА: краковичк М. Комбу.

Фото В. Лутковтуу.

ЛЕНИНЧИ ПРИНЦИПТЕРНИН ТИЙГЕЛГЕЗИ

Ю. ФРАНЦЕВ

СЭКП ТК-нын Пленумунун ажыл- дап турган Кремль ордуунун залында Лениннин статузын бедик кудурууп үе берген турар. Ленин аялы кирип орган ишкеш салгында- рар. Ийнчаарга ол-ла алаа ийин ле- нинчи болза бодуун улут хөдөө кылым турар. Ол болза бүтү киж- дерин сыйыг каттыштырып, улаан- бодалдарын улап, чөрдөргө кып- сип турар. Бистик чараш чагай че- пенистин кылына коммунисттин тузуу бедик күзүп үнүрүп турар совет үзүстү күш-ажылдын канчаа- лыг дээр организастват чөртүгү дээр дугайында Н. С. Хрушчевтин илеткелди ленинчи иледал-биле сип- никкен. Ийнчаарга «Улут төмүтүг шиткөөшкенин чадасы» — ала- дарыг бодуучулар дээр дугайында ленинчи болза салгыла кирип турган. Канча олар төмүтүг деп са- наттынар эргелдиг болганда, ийни- дег хөгжүлгенин бар чөртүгү орун оон-биле чөмчөөр апаар. Чаа деле- гейш тургузарынын амгы үеин тода хандыктереп тураа бодуучу- ну — СЭКП ТК-нын ноябрь Пленуму шак-да ийидиг болган. Бо чаа үеде дыка хей хемектер бар, мичээла оларын өз чугулазы чыдаа дие, ленинчи нормаларын катал тугус- тунгалы чүртүгү бугу амдыралында улам өстүп тураа күш-биле иле- деп турарында болур.

1918 чылдың апрельде «Права» солдунга В. И. Лениннин «Совет эрге- чыгарганын элдегелгил сорулгазы» деп чугула парадаттыган. Революстт демселден төртүтүнгөн чаа тургу- зугун мурунга тургузушкунун улут сорулгазын ийн салдыган турган. Нитиледе хөгжүлгенин кол тагаанышкынын, маса-биле калы баа үзүе массаларын бажы- ла чоруп орган партиянын ажал- чо- руулазын кол шутуун тодар- лаан чугула турган. Ийнчаарга ле- нинчи кайгамчык ажал амдырал-

дып тургусканы үндөйи айтырыг- харынын берген.

Экспропраторларын экспроприс- таарып болгаш оларын удура- нышкынын базарынын сорулгазы кол болган үндөйи чүтүлгө кан- чаар ийитирелетинин турарын хире-чөлдө-биле «капитализмден дөндүрүлгө тургузуун тургуза- рын, ийнчаарга-ла: күш-ажылдын будуругу-чүлүн бедидирини, оон-биле чөлдөстөш (баа ол дөш) ону дөдөи организастварын үндөйи сорулгазы бирги пл-иче эргежок чү- гүла кылдыр үнүп келир» деп Ленин бижжөн. Капитализм үеиндө- инден артык бедик күш-ажылдын организаствазын, оон будуругу-чүлүн берип болур дег сорулга партиянын мурунга, бистик, нитилелдистин мурунга эл-не баштай мичаалды тургустунган.

Нитилелдиг депшилгелгил хөг- жүлгенин кайгамчыктыг хойгу- лун Ленин формулировкадан кылган. Күш-ажылдын крепостной ёзунун үеинде нөстүп кербиз будуругу- чүлүн капитализм тургускан. Соци- ализм күш-ажылдын чаа, улам бедик будуругу-чүлүн тургузуу турары- биле капитализм бүрүн тиклеттир- гин болур болгаш бүрүн тиклеттир- ген турар.

Эл чугула экономикаг көргүзү- лгенин талазы-биле бис ону эрте- релес болгаш ийак соовука каапта- рымыс капитализм-биле чарыштып ам ийидиг шиттирелгил үе-чаазын- ге кирген бис. СЭКП ТК-нын ноябрь Пленуму бо оукаа эл чугула чаа болуп, хей чылдарда артып калып.

Социализм нитилелдиг муру- нга төмүтүп тургусканы ол эчир сорулгазы чедип алырын канчаар боттандырылгы? Бо айтырыг «Совет эрге-чыгарганын элдегелгил сорулга-

дары» деп чүтүлгө Лениннин ха- рымыл берген айтырыгы бо-тур. Бистик чүртүгө руулан, оттулар чүтүлүш, суг ресурсуларынын, хия- мыа улетурушун чиг-эртин аажок улут куулаачылардыг деп ол айтып турар. Ленин Уралды, Барыш Си- бирдин, Кавказды, Туркменияны адап турган. Ол бодуун бодалын ийнчаар түнөөн: «Эл чаа техника- ны аргалары-биле бодуучу бол- байлаачылар ачылдап кылдыр чоруп будуругу-чүлүн күштерин өстүп көр- бөз ленинлестинин үндөйиңи бээр».

Индустриалдыг совет күрүмнүн нефтиг дөш, күчүлүг энергетика- зыл туугулары, «улут химиязы» дөш ажылды чоннаарын улут по- хо- лун организаствар чүртүгүн хей-хей райондарын партия комитеттеринин таалаалыкчилерин ажал-ишчи чугааларын бистер Кремль ордуу- нун улут залында шынаан бис. Бо сорулгазын ботун канчаар шиттир- гел туурамысты, бистик аажок улут байлаачыны канчаар ачылдап кылды туурамысты, эл чаа техни- каны аргаларын канчаар ачылдап туурамысты, будуругу-чүлүн күштерин каступ көрбөз депшилгелгил мон солгаар сайыраары төлдөкө кандыг- калдыг чөптөстөрүн шиттирелгил чайдата чөртүгүн партия Пленумга түнөөн көргөн.

Ийнчаа-лаа күш-ажылдын буду- ругу-чүлүн бедидирген материалдыг үндөйиңи тургузарын негээр — оон «үндөйиңи парачаныс негел- деи ол аяас болгай. «Күш-ажылдын будуругу-чүлүн бедидирини өске бир негелдес болза... чүртаткы чөптүг массаларын эртем болгаш куулу- та кудуругу-чүлүн бодур» — деп Ленин үргүчүлөң.

«Чырыкче чүткүл» деп Лениннин чугаалазын билиге сунуугушкун бистик күчүлүг улусу шиткөөшкө- нивис апаган. Бүтү ачылчын бол- гаш колхозчу массасы биле бистер карапчылан уштуруп үнгөн бис, бистик амдыралымыс чырыктын херел- дер-биле чайныганан. Ачылчын- нарын ачылгааны дөш» улут демис- ел чүтлө эгелеп турган үеде би- жөөн. Ол болза бүтү ачылга эл-не организаствыг, аялышкык чорук дөш, нитилелдиг бүтү күш-ажылдын эр- темниг үндөйиңи шыгыны органи- заствар дөш улус массаларын кан- чаа кирижигел-биле контролдуу эл-не үе-түнелелгил системаны ор- ганизаствары дөш демиселдиг эртем турган.

Пролетардыг бедик медреселгил са- гылга-чүрүмүг бодуна синдигириген коммунисттерин партиязы бо бүтү демиселге шиттирелгил күш апаган. Бистик чүртүгүстүг ачылчын агы- зы бодуун партиянын тургустак, аяас аажок улут күшүг кириген, ийнчаар партия ол демиселдиг кы- сымчыны апаган. Партиянын тур- густунгалы болза ачылчын агымын алаа аргалыг болгаш организаствы ачылчын бирги ийелери болган. Пар- тия бодуун элдерине ачылчын чо- нуу массаларынын ортузунга, олар- ны ленинчанын тутуун алаа-лаа сыйыг каттыштырылган, нитилел хөгжүлгенин переспективаларын төмүтүг боттуг чугула кылдыр хуу- дарын ачылчыннан, канчаар-даа аажок улут ачылды калбартын чоруткан. Пролетариаттын төмүтүг- тен болгаш салгыла-чүрүмүг поли- тик партиязы чөртүгүн «пролета- рияттын организаствы» ролун (а ол дөргө оон көл рол) ийн, чедик- чилиг, шитилгелгил чоругуларын херектиг» деп Ленин өөртөткен.

Коммунисттерин партиязынга дүшөөк политиктиг ажал-чоругу- ланын, массаны удурутунун чаа хевирлерин Ленин бүтү тала-биле үндөлдөп кылган. Буржуа утка- биле алынган «арыг политиканын», буржуа политиктиг ажал-чоругу-

ганын мында ийн-лаа артааа, чүгө дөргө Коммунистг партия — бүтү чүвени бодуун хову-биле кылып турар, киж төрөгелгенин төмүтүг шиткөөшкүг турар ачылчын чоннаарын организаствы-дыр. Нити элдер- лери аяас, а революсттг демиселдиг- чинин ортузунга партияны күштерин таарыштыр тургузары, эл берге уас- токта таарыштыр тургузула — удурутунгалын аргазы ийидиг. Канча революсттг тулуугушкунуна проле- тарияттын бедикелги чөртүгү тураа коммунистер — чоругуш чок агита- торлар, организаствы-чакыг ачыл- дакчылар турган. 1917 чылдын Октябрь хунеринде коммунистер — кымыл гвардейжылар, а оон соевла хаматты дайынын фонтуларынга кымыл шерижылар. Киж төрөгел- тен октябрьге колдулуп үнөү ө келгенге коммунистер комсоматар апаганар.

Хаматты дайынын кидир-тууук үеинде-ле Ленин «партиянын ат- эдиледе кезигүнери биске халасаа белин херээ чок» — деп бижжөн. «Пар- тияга көргөнгө бистер чүтү-лаа алааас болгаш канжы-лаа артык ачылчын бербей турар бис. Харын- ла партия кезигүчүгө ам алаааа- мындал эл аар болгаш эл айымдыг ажал овакыч турар».

Коммунизм күш-ажыл-биле тур- густунар, ийнчаарга коммунистер — ол дөргө ачылчыннар болгаш кол- хозчулар, ийнчөөрлер болгаш агро- номдар, ол дөргө бүтү мергежил- лерин ачылдакчылары-дыр. Ам буду- ругенин, күш-ажылдын олоу улам улуту-биле өстүп турар, ийнчаар партия чаа байдалаа бодуун күштерин баа катал улам ачылчын кылдыр таарыштыр тургузуу турар.

Партиянын ажал-чоругуларын организаствыг сорулгадарын Ленин ийн айтп кылган ол үеде бээр демиселдиг болгаш тикелдистин оон-он чылдары өрткөн. Лениннин аялыган ору-биле бистер ийак бу- ругаардай берген бис. Ийнчаар бистер оон принциптеринге ийнчи-

мысты ийиктиг камгалап, апаа улаулаачын турар бүтү күндөргө ийири ап ооткап турар бис. Сталинга чүтүгү чоруктуг хоралыг уруктаа- ны уууткааны, партияны ачылчал- лын болгаш ажал-чоругуларын ле- нинчи нормаларын катал тургуска- ны болгаш хөгжүлгени дөргө, пар- тия-биле улуттук чарылас халык- таанын улуту-лаа, биче-лаа чүтлөргө, партия, оон организаствы бүтүрү бол- гаш оон кезигүчү буртуу боттан- лынын турар дөш ол. Мону пар- тиянын Төр Комитетин өөрдилгү тураа, бо талазы-биле Н. С. Хрушев бу- турелгелгени болгаш үлгөргө-чигенин аажок улут күжү ийелери турар. Массаны удурутуп оон коммандар дөш чөлдө ол аяас. В. И. Лениннин бүтү чоталдын харын бо болза чөртүгүн өтүтү сипиниккен. СЭКП ТК-нын ноябрь Пленумунун бүтү ажалы ба- за-ла бо болза-биле сипиниккен.

Партияны удурутунгалын өтөөгө- гиянын болгаш тактиказынын дугайында өөредилгил чоталыкты чорук дугайында, ачылчын массалар- нын революсттг инициативанын дугайында кандыг-лаа сазын сал- дышкын чокка коммандар өөредил- генин дүртүмүнчө шиттирелгил орадалжы, ленинчелде дүтүшөс, кижге күчүлү чөртүгүн үеинде шы- ыгдан үзүлдү партия шиттирелгил чайлачкан болгаш бургу шапкан.

«Массаларын төмүтүг инициати- ванын Марс чүтүн-лаа бедик үнө- ден турар» — деп Ленин демел- гелен. Массаларын ол инициатива- зында эл-не үнөдүг чыныг ылгап билгир, оларын ажал-чоругула- зында төртүтүп турар чак чүтү- дерин эге өзмөргө ийидиг көрүп бедидил, ол эге өзмөр тикелдиг дөш, ажал-херекти канчаар ор- ганизастварыга массаны өөредир — массаны удурутуп тураа партиянын организаствы ажалында эл чүтүл- негелде ийидиг. Партиянын органи- заствы болгаш иледелетүг ачылчын чарылас чалгыс айы моортан үчүп

Белградтан дыңнадылар

АНГОЛАДА ДАЙЫННЫ
ДОП-ДОРААН СОКСАДЫР

Француз коммунисттериниң
парламентчилеринде

Йеменде байдал кандыгыл

Кыдат-индий харылзаага холбаштыр

КНО-нуң Кол Ассамблеясының
XVII сессиясында

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). Кол Ассамблеясы декабрь 6-да болгон хүндүкү пленарный хуралында Анголада байдалды чугалажып көөрүн үргүздү.

Хуралга санал берген совет төлөөлүчү Эстон ССР-ниң даштыкы херектер министри А. К. Гренниң медеглэни болза Анголада байдал дугайында айтырып колониализмниң чидиг айтырылганын бирээси болуп үргүздү. КНО-нуң аталары болгон бистиниң организационный колония удуздарының канчаар көөрү моон соңгаар кандыг хемчеглерди алырындан хамаарып апар деп ол чугалаан. Ангола чоңа удуз португал колонизаторларынн чорудуп турган колонизация дыйныгы геноцидтин, португал колонизаторларынн 500 чыл тергидешиктинге удуз көдүрүп үнгөн африка чоңу массалык уузкаарынын характеринче тагда шилчез дээрин А. К. Грен демдеглэе.

Совет төлөө болза салааржи өзү-чүрүмгө НАТО-нуң чурттарынын көргүзүп турар сал-хөө болуш шериг дууламчылыгына тодаргай доктаган. НАТО талазы-биле бодунуң өйдөлгилеринин бирги ээлчегде

Францияның Национал хуралында
коммунисттер бөлүктөрүнүн хуралы

ПАРИЖ. (СЭТА). Францияның Национал хуралында болгон сенаттын кирин турар коммунисттер бөлүктөрүнн кайы кылган хуралы Морис Торезтин даргаалааны-биле декабрь 6-да Парижде болгон. Францияның Коммунисттер партиясының Национал хуралда баштуун даргазы Вальдек Роменниң Национал хуралга болгон сөзүндөгү сөзүндө коммунисттер байдалдын болуш парламент ке-

Йеменде байдал

КАИР. (СЭТА). Йемен удузун революцияга болгон республикага бүдүрүп хүн келген туум улам хаанып турар деп, ЙАР-ның президент ас-Салия медеглэе. Революция чоңуну тура-соруун болгон чүтүлүү илеретип турар дээрин чон билип турар деп ол чугалаан.

Бодунуң хосталыр болгон төлөктү чурттаар эргезин камгалап алырынга Йемен ууш шиптирлиг болуп турарын МЕН агентилеринин кор-респондентиниң биле бесадыгыга президент чугалаан. Монархияны өзү-чүрүмдөн салган артык чедим-мек-түргөдүн, аары-аржыктын, каранги-бүдүлүү чоруктун уламын-дан Йеменге социал революция чайлаш чок деп, ол оңзалап демдеглэе.

Социал революцияга баштайгы базым болза Йеменге имамнарнын

Херектээн туттурган

САНТ-ЯГО. (СЭТА). Дайын херектээн, мурунда ээсич чоран Вальтер Герман Рауфту Чилинин муруну чүтүлгө Пунта-Аренас хоорайга туруп алган. Делегейин ийги дайымынын үезинде 90.000 еврейлерин «дүргөн дөш» оңу буруулаан турар.

Рауф болза кижилер «хүрер» автомашиналарын тургускан кижилерин бирээси болуп турар деп, чили солун «Потиснас де Ульфия» ора ГФР-ден алынган медеглэрин айтып-пашаан, дыналып турар.

Херектээнни сүзгүзү-биле Сант-Ягода экектелген болгон Чилинин дээ-

непередип турганы аймак-сөөк ыг-гаар чорукту уузкаары болуп деп президент чугалаан.

КАИР. (СЭТА). Национал гвардияны 2000 дайынчылары шериг беледичин доосканы-биле холбаштыр шеригин ууш парады Саанага болган.

ПАР-нын президентини ас-Салия парадка чүе чугалап турган, Сауд Аравиянын, Йорданиянын хааннарын-нын, амир Бейханнын болгон эске-да реакцыя идеттеринин чымзе-нишкенинине килеп, реакцияга удуз шиптирлиг тулушукунарга белектенер деп национал гвардияны кыйгырган. Бодунуң хуралынн сыры каттыштыр болгон бодунуң чуртунда хөдөлгилеринин артышканынын арыггаар деп Йемен удушту ас-Салия кыйгырган.

Делегейин ийги дайымынын соода Рауф Латин Америкага дөш чоруй барган. Израиль разведка оңу 1958 чылдан бээр дөш келген.

ГФР-нин чааза Рауфту барыын-герман эрге-чагыргаларга дамчы-тып бээрин негезе.

Найыралдын болгаш шын
сеткилдин байдалында

БЕЛГРАД. (СЭТА). Президент Титонун Совет Эвилелинде келгенине югослав парламента удуз кичээгенин салып турар. Совет Эвилелинин найысылалында Титонун чедип келгенинин дугайында тодаргай дыңна-дыларын парлавышпаан, Титону ССР-ниң Министрлер Чөвүлелинин Даргазы Н. С. Хрущевтин, Министрлер Чөвүлелинин Даргазынын Бирги ораакчылары А. Н. Косыгинин, А. К. Микоянын, база өске-даа күрү-не ажилдакчыларынын уткуп алганын солуннар оңзалап демдеглэп тур-рарлар. Уткупшкунун чыгып, найыралдык байдалын солуннар айтыш-паан, вокзалга Н. С. Хрущев биле И. Броз Титонун байыр чедирген чу-гааларын бүрүнү-биле парлаан.

Югослав аныктарнын органы «Младост» солун мында деп бижэе: Титонун Совет Эвилелинге аян-чоруу ийн чурттарын аразында найы-ралды болгаш кады ажилдакчылары улам ынай быжыгларында ажи-тыг болуп.

ВДР-ниң Министрлер
Чөвүлелинде

ХАНОЙ. (СЭТА). Вьетнам Демократык Республикасының Министрлер Чөвүлелинин хуралы чокта чаа болуп артык болгаш 1963 чылда улус ажил-агынын хөгжүдериин күрүтө планын аңаа хүлээп алган дээрин солуннар дыңнадып турар.

Хуралдың болганын дугайында ВДР-ниң Министрлер Чөвүлелинин дыңнадында бо чылда чедип алдынган чедикшиктиниң демдеглэп, рес-публиканын улус ажил-агынын улам ынай хөгжүдериин сорулгаларын салып турар. Ылаңгы 1963 чылда көдээ ажил-агы кооперативтерин өргөтөп башкаарын болгаш бүүдүрүлгенин техникаын экижидерин дың-надында айтып турар.

КУДР-нин ажилчыларының
күш-ажылчы тилелгелери

ПХЕНЬЯН. (СЭТА). КУДР-нин ажилчылары 1962 чылды тайбың тургузуучу күш-ажылга удуз чедикшиктинер-биле доозуп турар. Рес-публиканын хөй-хөй удузчу бүүдүрүлгелери планын оңзалгаларын дыка ажыр күтүстөнер.

Чурттуң металлургия бүүдүрүлгелери бо чылдын он бир айларынын дүргүзүндө, артык чыл-биле деңизге, чуртка шойну 131 муң тоннаны, каңын—103 муң тоннаны, прокатты—23 муң тоннаны хөйү берген. Хөмүр даш шахталарынн коллективтери хөмүр тывыжынын депшид-гелиг аргаларын шигээттишпаан, күш-ажылды бүүдүрүчүлүүн бедик-дип, артык айларын дүргүзүндө, 1961 чылда бодаарга, хөмүр дашты 1.600 муң хөй тоннаны казып үндүргөн.

КУДР-нин пас-таавычылары база-ла эки ажилдаан. Ноайрын ортан үезинде бейзи пас-таавы удузчурунун беш удуз бүүдүрүлгелери чыл про-грамманын доозупкан. Тус-тус черлерге хамаарып алаан каш он-он пас-таавы фабрикалары чыл планын хуусаа бетинде күтүстөлдө. Но-ябрда пас-таавынын хонукта бүүдүрүп үндүрер 1.200 муң метр болгон. Ол болза пас-таавы бүүдүрүлгенин бо чылдын чедип алдынган эң-не бедик деңгелди-дир.

Улус ажил-агынын өске-даа адырларынын ажилдакчылары база-ла күш-ажылчы удуз чедикшиктиниң чедип алганын. Октябрь-биле дең-гелек ноябрда чүк, автомобилдер, тракторлар, шахта болгаш да-руда дерикшиктиниң чугула хевирлерин бүүдүрүп үндүрер 1,5—4 катап көүдөөн.

Баштайгы бөлүктү дамчыдып
берген

ПЕКИН. (СЭТА). Кыдаттын кы-зыггар кезектеринче шаар хал-лашкын үезинде туттурган, балыг-ланган болгаш аарыг 64 индий шериг албаныгыларын Тибеттин ра-йонунда Кыдаттын кызыггар кезек-тери хостап үндүргөн. Ол болза Кыдаттын кызыггар кезектеринин хостап үндүргөн туттурганнарнын баштайгы бөлүк болуп.

Синьхуа агентилерин дыңнатка-ны-биле алырга, ол балыгланган болгаш аарыг индийлерин хүлээп алырга-биле Индиянын кызыл крест нитилелинин чуртукан амчители балыгланган болгаш аарыг туттур-ган индий шериг албаныгыларга кыздат таланын көргүскөн медицина дууламчылыгына таарынганын иле-реткен.

Кыдат кызыггар отрядтарының
үнгени

ПЕКИН. (СЭТА). Кыдат чазактын кайры 1-де аткаарларын эгелээн дужаалын өзүггар Тибетте кызат кызыггаржыларын кезеа Бомдлан-нын муруну талазында 50 километ-тык турар Никола артан дагда чазактыг орук-биле кызат-индий кызыггарынын чөөн уастогунче де-

кабрь 1-де аткаарларын эгелээн дээрин Синьхуа агентилерин дың-наткан. Кыдат кызыггаржыларынн кезектин аткаарлаанын дугайында дыңнадыгы оңзалашкын-биле алга дээрин агентилер айтып ту-рар.

ПАРЛАЛГА КОНФЕРЕНЦИЯЗЫНГА
НЕРУНУН МЕДЕГЛЕЛИ

ДЕЛИ. (СЭТА). «Пресс тран-с оф Индия» агентилерин дыңнадып турары-биле алырга, Тезпура бол-ган парламента конференцияга пре-мьер-министр Неру мында деп медеглэе: бодунуң шериглерин үн-дүрүп чорудар дугайында кызат та-ланын шиптирли-биле холбаштыр алырга солгу-чөөн кызыггар аген-тилелинге болаарга. Ладакхле кы-зыггар шугуму өң-не маргылдаалык болуп турар. 1962 чылдын сен-

табрь 8-те турган шугумунуң ын-дынче шериглерин алгаш чорудары-нын эргөжөк чугулазын Неру база катап негезе.

Америк кургаг чер шериглери Ин-дияга келири болдунар бе дөш ай-тырыга Неру чок деп харылаан. Язы-буру айтырылган талазы-биле чөвүлөкчилер кээп болуп, ол дээр-ге көңүс өске херек-тир. Кайы-бир чурттан кандыг-бир кургаг чер шер-иглери келири бистер манавайн турар бис деп, Неру чугалаан.

Американын ракета шенээр черинге
болган таварылга

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). «Ника-гер-кулес» деп башкаар спаряд Макгре-горунуң ракета шенээр черинге (Те-хас штат) часты бергеннин түнө-линде бир кижэ өлгөн болгаш дөш кижэ балыгланган. Берге байдалды балыгланган ийн кижини эмделге-чоруктаан.

Ук спаряд берлинге улаанын-ш-кындан эскээр чоруп каар орта, ону

агаарга 100 метр хире бедикке ча-зылдырылган деп, Юнайтед Пресс Ин-тернейшл агентилер дыңнадып ту-рар.

Өлгөн кижэ француз офицер бол-ган. ынчаарга балыглаттырганын-нын ужу НАТО-нуң программанын өзүггар ол шенелде черинге өөрдил-ге эртрип турган база-ла фран-цуз солдаттар болган.

Ча-биле адары—бистин чурту-вуста спорттун эң анык хевирле-ринин бирээси—сөөлгү үеде аны-ктарнын ортузунга улам-на сурэг-лып бар чыдар. Кивитиң дээш өө-редилге черлеринде ча-биле ады-гышларынын секцияларын организа-таан болгаш амылдап турар.

ЧУРУНТА: Киевтин Т. Г. Шев-ченко аттыг куруне университетин-ин чанында секциянын кичээли. Солайга талазында—куш-ажыл кижизилгезинин кафеда удузгун-чуу, башы Лидия Сергеевна Три-фонова.

СЭТА-нын фотохрониказы.

„ДИНАМО“ ВАЗА КАТАП
ТИЛЭЭН

Хол бөмбүүнүн талазы-биле рес-публиканын бирги чери дөш мар-гылдаа декабрың 8 болгаш 9 хүн-неринде хоорайнын күш-культура ба-лычына уламчылаан.

Бир дугаарында оолдарын «Спар-так» биле «Урожай 1» командалары спорт залга үчүп келген. Баштайгы оюнда урожайшылар санын 10:8 че-дирип, удузланыкчынын удуш алыр аргалыг тургаш-ла, ону долгу ажи-лап шыдааын, ол-ла санынга утуу-рукканнар. Дараазында оюндарга «Урожай» командалык бүгү хемчег-лерин ажиллап турга-да «Спартак» командалык 3:0 санга уткан.

«Динамо» биле «Буревестник» ко-мандаларынн ужуражышкынын маргылдаанын 1—2-ги черин шип-тирлер ужузуп турган. Ынчанга кайы-даа командалар амдыгында аштырышкын чок. Буревестникчи-лерин «Динамо» командалык ойн-агышкылары боттарынын бо шип-тирлиг ужуражышкынында 3:0 санга удуш алганын.

Маргылдаанын сөөлгү хүнү—вос-кресениде «Буревестник» биле «Урожай» командаларынн солун ужуражышкынын көрүктүлүгүн макталың чедип алган. Бо ийн коман-даның кайызынын-даа күжү деп дөш чүе тодаргай. Кажан бешки оюнда буревестникчилер оюнуң эгизинде эгелээш, темптин чаалап ал, бодунуң удузланыкчынын 15:2 санга удуш алыр аргалыг болгон. «Динамо» ко-мандалык «Урожай» командалык үш улаштыр чыгып-биле удуш алган, маргылдаанын тилектин болгон.

Беш хүн үргүзүлгөсү маргылда-нын түнөлинде «Динамо», «Буре-вестник», «Спартак», «Урожайнын I—II» оолдар командалары дараа-лашкан 1—5 черлерин эгелээш.

Бирги черин эгелээш херөженин-рин болгаш оолдарын «Динамо» ко-мандаларынн өмөөрлөдү-биле база I-ги черинин диплом-биле болгаш ойнакчы бүүрүн спорт нитилелде-ринин болгаш организациаларынн республика эвилелинин чөвүлелинн мактал бижиктери-биле шагнаан.

Ийн-үш черлерин эгелээш херө-женин «Спартак», «Буревестник» болгаш оолдарын «Спартак» командаларын II—III черинин дип-лом-биле шагнаан.

ХАМААТЫЛАР!

1962 чылдын акша-бараан лотереязынын бешки үндү-рүлгезинин талазы-биле ойнаашкынарнын тиражы 1962 чылдын декабрь 27-де Москвага болуп.

15 разрядтарда тиражга 4.800.000 ойнаашкынар 9 миллион рубль түнүү ойнап алыр, оон иштинде «Моск-вич» деп автомобильлер 43, М-61 болгаш ИЖ-56 деп мотоциклдер 255, пианинолар 300, соодукчулар 5100, хөп чуур машиналар 2100, хевис болгаш хевис чадыглар 13200 бар.

Лотерея билеттерин ажаалга кассаларындан, магази-нерден, харылаа бүүдүрүлгелерден, солун садар киоски-лерден, кинотеатрлардан, театрлардан, вокзалдарынн болгаш аэропорттун кассаларындан садып ап болуп.

Лотерея билеттерин садып алырын утпаңар!

АЖААЛГА КАССАЛАРЫНЫН ЭРГЕЛЕЛИ.

1962 чылдын акша-бараан лотереязынын бешки үндү-рүлгезинин талазы-биле ойнаашкынарнын тиражы 1962 чылдын декабрь 27-де Москвага болуп.

Чыгыш № 2906. Культура министерствозунун типографиязы

Хол бөмбүүнүн республика
маргылдаазы

Хол бөмбүүнүн талазы-биле рес-публиканын (кышкы) бирги чери дөш маргылдаанын ийги хүнүнде баштай «Спартак» биле «Урожай» херөженин командалары ужурашкан. «Спартак» командалы-нын ойнакчылары бодунуң удузла-ныкчыларындан артык күштүн көр-гүзүп, 3:0 санга чик удуш алган. Дараазында херөженин «Динамо» биле «Буревестник» командаларынын аразында болган ужура-жышкын көрүктүлүгүн сонуурган.

Бирги оюнда буревестникчилер у-тузга-даа, ийгилин удуш алган. Ынчалза-даа динамочулар ушкү бол-гаш дөрткү оюндарда оюнуң аны-циативин чаалап алган, тилелге-нин чедип алганын.

Дараазында оолдарын эң күштүг ийн командалы таварышкан. Ол бол-за республиканын ийн чыл улаштыр чемпион болуп келген «Динамо» командалык биле спартакчыларынн ужуражышкынын. Кайы-даа коман-далык составында бирги разрядчы-лар болган ужурунда оюнуң чоруп турар байдалы чере дүжүрбейн ка-жал ол-бо талаардан күштүг кы-гышкынар удуз-дедир болуп тур-да-ла мичикти черге дүжүрбейн бо-ла үндүрүп кээп турда алыш ча-кашкынар залды чангыланды-рып-ла турар. Ынчанга дөрт оюн дүргүзүндө 2:2 удушкан, 5 минута чапсарлаан.

Көрүктүлүгүн кижэ бүүрүзүп бодалы алгы. Кын-на кайы спорт нитилелинге хамааржыр-дыр, ол-ла команда утсун деп аарып. Ынчал-за-да республика чемпиону «Дина-

мо» командалы ол бедик адын ыш-кымай бешки оюнда маргылдаа чок арыг тилелгени чедип алган. Бо өң-не харысалгалы оюнга динамочулар Талынов, Даржа ола-рынн эки ойназын демдеглэри өөрүчүг. Ол-ла хүн буревестникчи-лер «Урожайнын» ийги командалы-нын 3:1 санга удуш алган.

Маргылдааның үшкү хүнүнде херөженин «Спартак» командалы-ны биле «Буревестник» командалы-нын ужуражышкынын спартакчы-ларынн тилелгени-биле доозулган. А «Динамо» командалы «Урожайны» үш улаштыр уткан, бо маргылда-нын тилекти болгон. «Спар-так» биле «Буревестник» командалары ийги болгаш үшкү черлерин дараалаштыр эгелээш.

«Урожайнын» I—II оолдар коман-далары боттары ойнаш, бирги ко-мандалы тилел. «Спартак» биле «Буревестник» командаларынн маргылдааны мурунда оюндарга деңизге бир аны. Буревестникчи-лер артык оюнда «Урожайнын» кошкак составыг ийги командалык бүгү күжүн үндүрүп тургаш уткан болза, бо улаада шырак составыг «Спартак» командалы-биле ойнаш, көрүктүлүгүн магалдып 3:1 санга удуш алган. Бо ужуражышкында-даа, өске-даа оюндарда «Буревест-никтин» ойнакчыны Маадыр-оол кө-рүктүлүгүн макталың чедип алган.

Уш хүн үргүзүлгөсү маргылда-нын түнөлинде «Динамо» биле «Буревестник» командалары ашты-рышкын чок, мурунку оюрунда чоруп турар.

Н. АЛЕНСЕВ.

Беш салыгның
сөөлүнде

Республиканын шыдыраа чемпи-надынын дөрткү салым болган. Бай-Тайганын шыдыраазы Н. Салчак агы-биле ойнаш кире-ле Кызыл анык шыдыраачы М. Кал-дар-оолга каш-ла кошкөк, ноянын олузгун шиптирлиг алган.

М. Кенин-Лопсан Каа-Хемиян че-мпioni С. Маадыра удуз агы-биле ойнаш, баштайгы көштерге де бер-ге байдалга таварыш берген. С. Маа-ды удузланыкчынын тергенни хал-лас алтар тургаш бейзи ону тоовайн, туружун экижиптишпаан. М. Кенин-Лопсанын үш оолдарын улай ап-кан. Салыгнын төнүчүн шын ой-нааш, С. Маады тилелгени чедип

алышпаан, 4-тен үш саны алган, кижикчилерин мурунда барган.

Өске салгылардан Ч. Оюн (Ба-рыш-Хемчик) Н. Зыриновту, Н. Шипинин Улуг-Хемиян шыдыраачы-ны К. Кыргысты, Беркович Алааче-скийин тус-тузунда утканнар. О. Кустуаран (Чөөн-Хемчик) Ч. Сот-таны (Бай-Тайга) удуз алтар аргалыг тургаш-ла, салыгын хаалчак туруш-че шиптирлигке-биле удуш шыда-вайн барган.

Воскресениде доозулбаан салгы-ларын төндүр ойнаш база эрте бер-ген салыгларын чоруткан сөөлүнде кижикчилерин байдалы тодараар.

С. ТАМБА.

Республикага АГААР-ВОЙДУСТУН байдалы

Бөгүн республикага буудаттылган каап турар хүн болуп. Хар шоолу чагбас. Барың таламы районнага чамдык черлерге хар чаар. Хат кош-кап, дагыл черлерге дыңыг. Агаар-

нын температуразы: республикага—15—20, а Кызылга—18—20 градус соок.

Редактор Д. Б. БАЙЫР-ООЛ.

10.000 рубль ойнап ап болуп

Күрүнүн 3 хуулуг ойнаашкынын ишти-ки чээшкенин талазы-биле ойнаашкынарнын кол тиражы чыл бүрүде январь 30-де, март 30-де, май 30-де, июль 30-де, сентябрь 30-де, ноябрь 30-де болгаш немелде тираж сентябрь 30-де болуп турар.

Чээшкенин 15 разрядтарында тиражтарга та-варжыр ойнаашкынар болза:

Ойнаашкынарнын хемчээли	Кол тиражга	Немелде тиражга
10.000 рубль	—	16
5.000 рубль	32	80
2.500 рубль	80	400
1.000 рубль	400	1280
500 рубль	1280	12800
100 рубль	11200	36800
40 рубль	123008	132624
ШУПУТУ:	136000	184000
Ойнаашкынарнын нинти түңү рубль-биле	7.440.320	118.224.960

Кол тиражтарга таварышкан ойнаашкынарнын облигацияларын ажаалга кассаларындан садып алган хуусаанындан хамаарылга чокка төлээр. Немелде тиражтарга таварышкан ойнаашкы-нарнын немелде тиражты чорудар хуусаанынга чедир тос айдан эвээш эвес бурунгаар үеде са-дып алган болгаш ойнаашкынын алырынга чо-гуур талоннарлы облигацияларга төлээр.

3 хуулуг чээшкын талазы-биле 1963 чылдын сентябрь 30-де болуп 16 немелде тиражга кир-жир төлөө облигацияларын 1963 чылдын ян-варь 1-ге чедир садып алыр болза чогуур.

Эртен чылдарын-биле деңизге, 1963 чылда болгаш дараазында чылдарда ойнап ап болуп арга көвүдөн турар, чүге дээрге, чээшкенин үн-дүргөн үезинде бээр 90 кол болгаш 15 немелде тиражтар чоруттуңаар, а моон соңгаар болуп тиражтарга ойнаа ойнаашкынарнын саны өскөрүлбөс, мурунда ойнаашкына таварышкан облигацияларын садып алыңар.

АЖААЛГА КАССАЛАРЫНЫН ЭРГЕЛЕЛИ.

РЕДАКЦИОННЫ АДРЕС: Кызыл. Шетинкин-Кравченко кулумчуу бажын № 3. ТЕЛЕФОННАРЫ: редакторун 24-63, редакторун ораакчынын 35-24, пропаганда кидизинин 23-54, харысалгалыг сек